

**НАШЕ
ПОХОДЖЕННЯ**

ВПР. БРАТ
С. МЕТОДІЙ, ЧБХШ.

Накладом Українського
Католицького Юнацтва

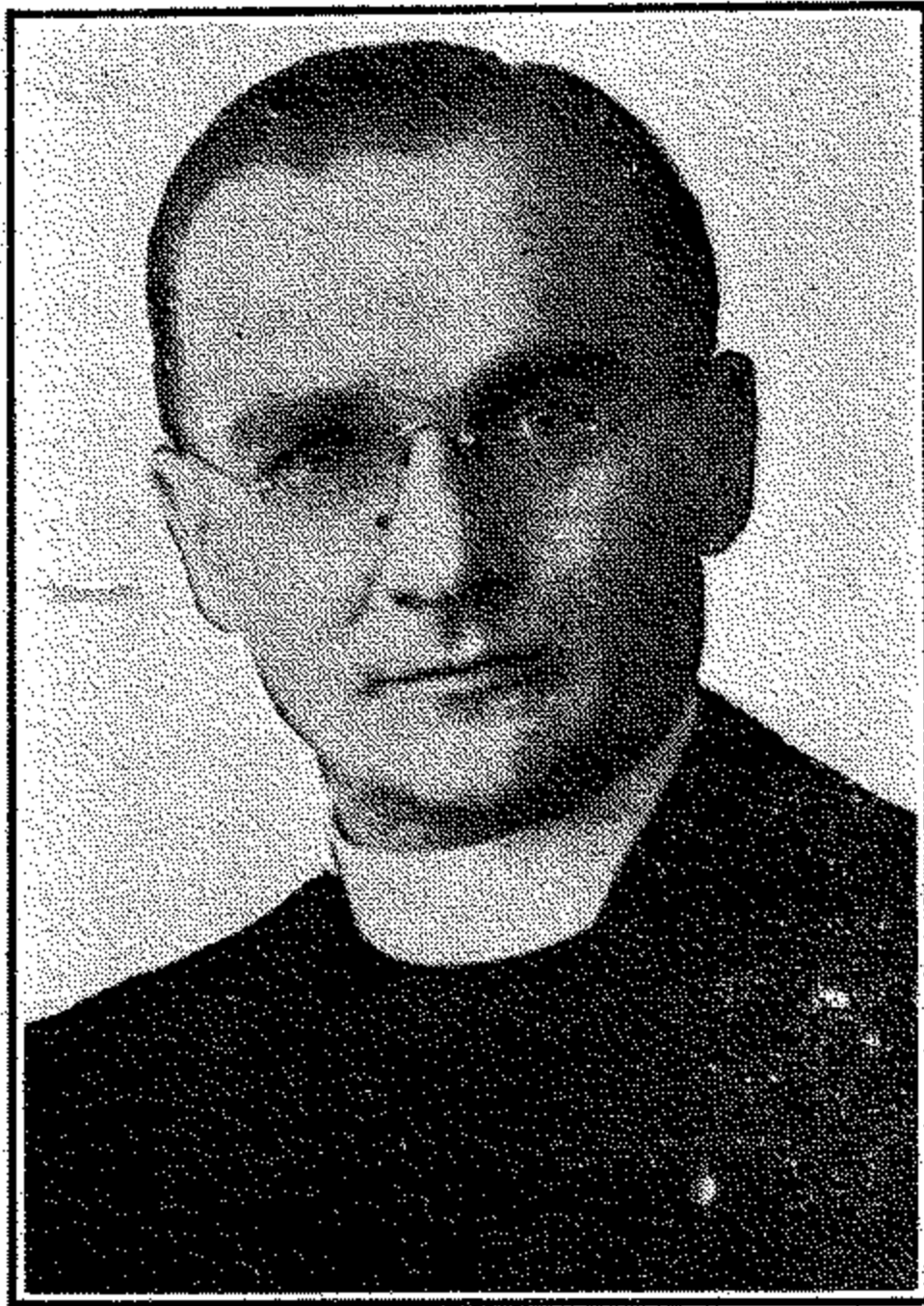
НАШЕ ПОХОДЖЕННЯ

Впр. Брат С. Методій, ЧБХШ.

Друкарня Голосу Спасителя
Йорктон, Саск.
— 1945 —

**Впр. Брат С. Методій, ЧБХШ.,
Професор Колегії св. Йосифа,
Йорктон, Саск.**

ПРЕДМОВА

Твір “НАШЕ ПОХОДЖЕННЯ” так цінний, так глибоко обдуманий і старанно опрацьований, що повинен знайтись у кожній українській хаті. Через це, що перший наклад майже вичерпаний а попит за цим твором великий, УКЮ рішилось видати його окремою брошурою. Кожний українець повинен основно перестудіювати цю цінну працю. Брошурка ця повинна йти з хати до хати, з рук до рук так, щоби всі українці стали свідомі справ, які тут опрацьовані. УКЮ особливо повинно перестудіювати основно цю працю й передискутувати на своїх засіданнях. УКЮ хай доложить великого старання, щоби ця цінна праця була якнайширше поширена.

АВТОР

Твір “НАШЕ ПОХОДЖЕННЯ” є з під пера широко всім знаного й

заслуженого на полю знання й народньої культури, Брата С. Methodія, ЧБХШ., Професора Колегії св. Йосифа в Йорктоні, Саск.

Впр. Брат С. Methodій родився в Альберті й покінчив початкуючі класи в Едмонтоні, середню школу в Колегії св. Йосифа в Йорктоні, а вищу освіту в Торонті. Професорську працю зачав у січні 1926 року. Від тоді Брат Methodій учителював у Монреалі, у Торонті, в Едмонтоні—де був настоятелем української католицької Бурси, а найдовше був членом професорського персоналу в Колегії св. Йосифа в Йорктоні, Саск.

Брат С. Methodій є офіцером, Лейтенантом, канадійської Армії й командантом кадетів у Колегії св. Йосифа.

Крім своїх учительських обов'язків, Брат Methodій все проявляв і

проявляє велику активність у громадським життю. Можна сміло ствердити, що як нема в Канаді другої такої колегії для студентів вищих шкіл, як Колегія св. Йосифа в Йорктоні де Брат Методій є професором, так нема в Канаді такого другого українського патріота, щоб ідейно безкорисно, виключно з любови до Бога й українського народу, так невтомно й витревало працював для створення в Канаді кадрів українсько-католицької інтелігенції, як це робить Впр. Брат С. Методій, ЧБХШ., автор цієї брошурки.

Б. Л. Корчинський,
прес. реф. УКЮ

НАШЕ ПОХОДЖЕННЯ

У Божім плані було так, що ми родились в краю Канаді й з українських родичів. Отже, ми маємо обов'язки до одного й до другого. Обов'язки до Канади, в котрій ми родилися; обов'язки до українського народу, з котрого ми походимо!

Канада Наш Край

Про обов'язки до Канади не буду писати. Цего нас вчили й вчать школа, преса, вихователі й провідні мужі. Напишу лише це: **Канада є наш край**, рідимий чи прибраний! Тут ми вирости, тут ми вчилися, тут ми живемо й будемо жити. В теперішній критичній, воєнній часини й доньки українського походження заявили свій патріотизм і лояльність Канаді так високо, як може жадна інша група других на-

родностей. Трицять-пять тисяч наших хлопців, охотників, при збройній службі, і мільйони долярів на воєнні цілі, та інші колюосальні жертви є доказом цього. Отже, не сміє бути сумніву щодо нашого патріотизму та льюальности Канаді від одиниць чи груп неукраїнського походження; не сміє бути нищого комплексу в нас самих!

Українське Походження

Але ми походимо з українського народу! Це було в Божім плані. Про це українське походження й наші обовязки супроти него я хочу писати.

Нас тут в Канаді можна поділити на дві категорії. До одної категорії належать одиниці свідомі й горді свого краю, Канади, та українського походження. Вони не встидаються, не цураються й не шкодять

ні одному ні другому. Як льояльні канадійці й вірні українці живуть і працюють на славу Бога, добро Канади, честь українського народу. До другої категорії належать ті, котрим здається, що канадійське громадянство й українське походження не можна погодити. Їм здається, що мусить бути лише одно або друге. І тому вони стараються викоринити все, що їх лучить з українським походженням, та бажають стати якимись “дивоглядними” канадійцями, або, виїмково, забувають зовсім про Канаду й обовязки супроти неї, та стають “дивоглядними” українцями на канадійській землі.

Тих, що належать до цієї другої категорії, знова можна поділити на дві групи. Ті, що роблять це свідомо, зі злоби, або з яничарських користей; і ті, що роблять це несвідомо.

мо—не мають доброго виховання—не знають, **що канадійське горожанство й українське походження не лише можна, але муситься погодити.** Це було й є в Божім плані, Котрий так зарядив, що ми з українського походження, родилися в Канаді чи прийняли її за Вітчину.

Злобна Група

Тій групі, що свідомо, злобно, цурається українського походження не знаю, що сказати! Свідому злобу тяжко направити! Молюся за них. Кажу їм: здорово подумайте! Схаменіться! **Ви робите велику кривду собі, Канаді й українському народови!** Вас мусить часто совість гризти. Ви не можете мати сміливости й відваги характерних людей—жити природно. Канада, для котрої Ви стараетесь фальшиво жити, не бажає мати своїх горожан “диво-

глядних виродків.” Український могучий нарід, українська високо-світла культура й славна традиція жаліють Вашим “дивоглядним” поведенням та неоправданим нехтованням українсьгкого походження. Якщо й це Вам не допоможе, прошу підіть до лікаря-сайкаєтра, може Вам щось бракує!

Несвідома Група

Для тих, що несвідомо цураються українського походження, пишу далше цей доклад. Ці друковані слова лишуться для вашого читання-студійовання. Отже, на будуче не буде оправдання, що ви не знаєте як погодити канадійське горожанство й українське походження, і тому несвідомо так поступаєте.

Канада, це новий край. Канада, **це держава**, котра щойно починає вповні розвиватися й уформлювати

своє державницьке життя, історію, культуру. Всі горожани Канади, крім індіян та ескімосів— котрі не мають жадного впливу на розвій державницький—це люди, котрі самі чи їх предки приїхали тут з Європи. Кожний європейський народ вкладає й мусить вкласти свою народню пайку в канадійську розвиваючу державність, життя, історію, культуру. Ми, з українського походження, становимо велику часть канадійського населення. Ми є числом четверта народня група в Канаді.

Канадійське Горожанство й Українське Походження

Томуто ми, з українського походження, маємо місію майбутнього в Канаді. Наші предки багато причинилися до розвитку європейської культури; так і ми маємо вложити

свою пайку в будучу Канаду. Канадійська культура, що скоро розвивається й прибирає форму, має бути вислідом спільного ділання різних народних груп. Той вислід буде становити колись одну виразну цілість: канадійську культуру. Канадійська культура, це прекрасна мозаїка включаюча найкращі прикмети всіх культур народів, що тут поселилися. Ми канадійці з українського походження, маємо обов'язок і відвічальність доглянути, щоби найкращі галузі української культури не затратилися, але увійшли частиною в канадійську культуру. Тим ми збагатимо канадійську культуру, дамо свою пайку разом з іншими народами, яко спадщину грядучим поколінням цієї країни. Ми маємо свою питомну культуру й можливість тут в Канаді, щоби дати найкраще з українського походження в канадійську

культуру, і так злучити всі зусилля, всю культуру, всі здобутки й так причинитись до будови одної могутчої канадійської держави. Ми, з українського походження, маємо бути свідомі нашої славної історії, і давати наше найкраще цій країні, Канаді; як також приймати найкраще від Канади й канадійського оточення. З цієї конкретної праці—найкращого давання й найкращого припинання—має вийти правдива канадійська культура, канадійське громадянство! Ось і логічна злучка погодження канадійського громадянства й українського походження!

Так, ми повинні триматися засад, що є правдиві й взнеслі; памятаючи наші високі ідеали лояльності до Бога, лояльності до Канади, лояльності до найкращого з нашої культури, нашої традиції!

Висока Українська Культура

Особи роджені в Канаді а не виховані в наших виховавчих інституціях, не знаючи української історії, літератури й культури, можуть спитати, “А чи є щось великого, світової слави, в нашій українській історії й культурі?” На мою думку, незнання своєї української історії й культури є головною причиною, що деякі особи змінюють свої українські імена; вдають тих, котрими не є й ніколи стати не можуть; цураються й забувають про своє українське походження.

Дальше в своїм докладі буду старатися відповісти на це питання — позитивно. **Так, є щось великого й дуже великого, і то світової слави, в нашій українській історії й культурі!** Тут буду послуговатися деякими фактами з пера Ексц. Кир Ніля Саварина, котрий тому два роки був

консекрований на єпископа-помічника нашої української католицької канадійської дієцезії. А послуговуюся цими фактами тому, що вони дають вислови великих людей чужих народів про українську історію й культуру, котру студіювали. Бо тим, що не знають, або дуже слабо, українську історію й культуру— лише чужу й її подивляють, найбільше імпонують визкази й признання чужих одиниць. Їм чомусь більше довіряють!

Ми тут живемо серед культурних народів, стрічаємося з їхньою культурою, та подивляємо її. Поневолені наїзниками на українських землях, окружені чужинецькою культурою тут в Канаді, ми є мимоволі змушені вчитися культури інших народів, її знати, та її шанувати, хоч одночасно декотрі з нас своєї культури не знають, недоцінюють її як

слід, і тому при культурі інших народів почуваються як щось гіршого, меншевартного, а навіть упослідженого. Однак факт є, що різні галузі нашої української культури є високі й то дуже високі—світової слави. Ось докази!

Багатство Української Мови

З європейських мов може йти в парі з українською мовою, лише італійська мова; а між слов'янськими мовами, то українська мова зайняла перше місце.

П'ятьдесят мільйонів українців уже при кінці ХІХ століття уживало в літературній мові понад сто-тисяч народніх слів.

Польський вчений, Бандке (1768-1835), професор краківського університету заявив, що **“українська мова старша від многих других мов, не уступає у старшинстві московсь-**

кій мові, ба що більше, українська мова старша від многих других мов, бо Київ процвітав уже в цей час, коли ще Москва не існувала.”

Найбільший литовсько-польський поет, А. Міцкевич (1799-1880) сказав, що “українська мова краща від московської і білоруської.” А московський славіст, Ісмаїл Срезневський (1812-1880), виказував москалям, що “українська мова є окремою мовою, самостійною, та не уступає місця чеській у багатстві вислову, польській у живописности, сербській у милозвучности.”

Коли Ольгерд Гедимін (1341-1377), прилучив українські землі до Литви, то литовці з українською культурою прийняли на свій двір і українську мову, і нею урядували.

Літ тому кільканадцять, французький учений, Теніє, висказував, що зі сто-двадцять вживаних у Ев-

ропі мов, варто вчитися лише дев'ять; а між тими європейськими дев'ятьма мовами, на шестому місці кладе українську мову.

Це визкази чужинців про високість одної галузі української культури—рідної мови. Чиж нема чим гордитися?

Чар Української Пісні

Пригляньмося чарівності української пісні.

В історії українського співу переломове значення здобув собі Микола Лисенко (1842-1912), світової слави композитор, що перший відкрив українську пісню для нашої музичної культури.

З поміж українців, що своїм співом здобули собі всесвітню славу серед чужинців є знані з давніших: Алчевський, оперовий співак у Москві; Крушельницька, оперова спі-

вачка в Італії; Менцінський, оперо-
вий співак у Німеччині й Швеції;
Мишуга, в Москві, Австрії й Італії;
та новочасні— Ольга Лепкова, Ма-
рія Сокіл та Михайло Голинський.

Проф. Александер Кошець, ком-
позитор і діригент, що зорганізував
“Українську Капелю,” здобув собі
признання майже всіх держав Євро-
пи, яко “найкращий діригент най-
кращого хору в світі.”

Німецький публіцист, К. Е. Фран-
цоз (1848-1904), написав так: **“На-
родня українська пісня, не тільки
може порівнатися з піснею кожного
іншого народу, але більшість їх во-
на перевищає ніжним чуттям і ба-
гатством та глибиною почувань.”**
Другий німецький учений, Боден-
штедт (1819-1892), захоплений кра-
сою нашої пісні, написав: **“Нема та-
кої країни, що у ній дерево народ-
ньої пісні принесло б такий розкіш”**

ний овоч; ніде народній дух не виразився так живо, так дійсно у своїх піснях, як на Україні.”

Бачите! Славні чужинці признають світову славу нашій любій українській пісні! Чиж не маємо бути горді нашого українського походження?

Мелодійність Української Музики

Але, не лише наша рідна мова та чаруюча пісня здобули собі признання світової слави! Мелодійність української музики є знана культурному світу.

Проф. Й. Г. Блазій, що взяв участь у науковій експедиції до Москви 1844 року, пише у споминах зі своєї подорожі на Україну, так: **“Є це країна музики. У руках звичайного москаля ніде я не завважив музикального інструменту. Але на Укра-**

їні в часі одпочинку, чули ми звуки ударних і дутих інструментів майже з кожного вікна й дверей. Без музики не обходиться жадне прилюдне свято.”

Багата спадщина української музики стала джерелом тем для найславніших композиторів світа, як приміром—Гайдена, Гіммеля, Кнорра, Вебера, Бетовена, Лішта, Глинки й Серова. Петро Чайковський, котрий зачисляється до найславніших композиторів-творців світа, був з українського походження.

Українське Малярство

Інша галузь нашої культури, українське малярство, стоїть дуже високо. Вік XIV і XV підніс так високо рівень малярської штуки на Україні, що українських малярів уже запрошували за кордон, на Литву, Білорусь, Москву й до Польщі. Польсь-

кі королі, як приміром—Ягайло, Казимир Великий, Болеслав Кривоустий— поручили українським мистцям малювати свій Вавель і костели в Кракові, Лисці, Сандомірі, Гнезні, Витебську, Люблині, Вислиці. Польський літописець, Ян Длугош (1415-1480), каже, що **“малювання мусіли виконувати українські малярі, бо польські вміли мазати тільки стіни синкою й золотили на них звізди.”**

Павло Алепський, византійський архидіакон, написав у XVII столітті: **“Я бачив багато ікон, від грецьких країв починаючи, аж досі—а відсілля аж до Москви, але не бачив чогось подібного й рівноцінного, як на Україні.”**

У XVIII століттю Москва перенесла насильно до себе ось таких славних українських малярів: Лосенка, Головачевського, Левицького, Боровиковського й інших. Ті наші

українські малярі започаткували нову добу московського малярства.

Зі сучасних наших мистців, більше знаними є: Труш, Холодний, Новаківський і Архипенко.

Велич Українського Будівництва

Українське будівництво, особливо деревляної архітектури, є дуже славне.

Ярослав Мудрий (1019-1054), збудував у Києві Софійську церкву й прикрасив її такими гарними малюнками, що крім Царгороду та Сицилії, не було таких ніде в Європі.

Французький дослідник, Леруа Боліє (1842-1912), сказав, що **“Київ у половині XI століття мав стільки гарних церков, що був малою відбиткою самої Візантії або й Равенни.”**

Кваліфікованими українськими

будівничими були збудовані серед-
новічні костели в Тильцу, Сецехові,
на Лисій Горі, в Полоцьку й Кракові
— св. Андрея.

Чеський дослідник мистецтва, Ф.
Заплеталь, сказав про українські де-
ревляні церкви, що **“Вони можуть
бути славою, гордістю й радістю ко-
жного народу.”** А бельгійський ми-
стецтвознавець, Дерє, сказав про
українське деревляне будівництво:
**“Я вважаю його найбільш характе-
ристичним, найбільш оригінальним і
найздоровішим у зразках деревля-
ної архітектури.”**

Д. Р. Букстон, у своїй книжці **“Ро-
сійська Архітектура,”** сказав, що
**“Українські деревляні церкви є ори-
гінальним вкладом українців у скарб
всесвітної архітектури.”**

Думаю, що це відповідь—ясна й
певна— на питання деяких сумніва-

ючихся, “Чи є щось великого, світової слави, в українській культурі?”

Українська Література

Але, пригляньмося ще до кількох галузь української культури. Наша література є дуже багата й має великий вплив, особливо на всі слов'янські народи.

За князя Ярослава Мудрого вийшла “Руська Правда,” правнича книга, якої у цих часах не мав ні один слов'янський нарід.

“Слово о полку Ігоревім,” що оспівує похід князя Ігоря Святославича в 1185 році, перевищає з мистецького погляду всі тодішні византійські й західно-європейські твори. Є це взагалі один із найцінніших творів у всесвітньому письменстві!

Англійський поет, Байрон, дуже цікавився українською літературою

й переписувався з нашим письменником, Гребінкою.

Перечитайте, що німці пишуть про твір др. О. Турянського **“Поza Межами Болю”**; перечитайте, що чехи пишуть про **“Трильоґію Мазепи,”** твір Богдана Лепкого; перечитайте, що англійці пишуть про **Тараса Шевченка**,— то пізнаєте, яка славна й велика є українська література!

Павло Алепський, що переїздив через Україну 1654 року, описує так: **“Починаючи від Рашкова по всій козацькій землі, дивний та гарний факт спостерігали ми; всі вони, за малим винятком, грамотні, навіть більшість їх жінок і дочок уміють читати й знають порядок служб церковних і церковні співи.”**

Мистецькість Української Окриси

Мистецькість української окраси є

також дуже важною галузею нашої культури.

Російська дослідниця, Полонська, так пише: **“Дивлючись на українські памятники, ми мимоволі дивуємося ніжності й красі роботи. Нема тут грубости, що ціхує вироби Сибіру. Тут усе гармонійне, чарівне, ярке й свіже кольоритом.”**

Згадаймо також нашу славну **“Пересопницьку Євангелію”** з 1556 року. Її гарна окраса відома цілому світу.

Дорогі Читачі! До тепер я навів факти й вислови великих мужів чужих народностей про українську мову, пісню, музику, малярство, будівництво, літературу й окрасу. Ви довідалися, що ці галузі нашої культури є великої вартости й їх оцінюють цивілізовані народи світа. Позвольте мені ще додати кілька

світливих фактів з нашої української історії.

Світлі Факти з Української Історії

Коли Лондон був ще малим містечком, а Париж лише пасовиском для овець, то Київ, столиця України, мав церкви, школи й важний політичний вплив у Європі.

Около ~~дев'ят~~^{дванадцять} сот літ тому, коли много теперішніх важних європейських держав були ще дикою країною, то у Києві вже було чотири-сотки золотoverхих церков, а саме місто було трете найбільше в Європі. Лише Рим і Константинопіль були більшими містами.

У цей час, коли англійський князь, Алфред Великий, старався вдержати свою саксонську державу проти нападів Данів, то українські предки мали велику, упорядковану й розви-

ваючу державу зі столицею Київом.

Знова, коли Олівер Кромвел у XVII столітті в Англії боровся за цю свободу, котру ми й тепер обороняємо, то Богдан Хмельницький, український Гетьман, на підставі української традиції, збудував вільну й незалежну козацьку Державу!

Український нарід спиняв азійську орду, Татар, Турків і Монголів, через кілька століть. Це була найбільша контрибуція для європейської культури, яку одна народність дала. Жаден правдивий студент історії не може заперечити цього.

Лише в одній битві проти Татар, над рікою Каяла у XIII столітті, 180 українських князів і бояр та 150,000 жовнірів згинуло героїською смертю. Вони, як найкращі лицарі, життя своє віддали—але спинили азятів, і оборонили цивілізацію Європи.

У битві коло Відня проти Турків у

році 1683, українська й польська армія складалася з 60,000 жовнірів. Іван Собєскі, польський князь, мав лише 20,000 жовнірів, а 40,000 жовнірів було українських козаків. **Тих 40,000 українських козаків разом з 20,000 польських жовнірів, вратували Відень, Австрію й цілу Європу від Турків у XVII столітті. Це є історичний факт. Це є наш український дарунок для Європи й західної цивілізації.**

Дальше, через Київ, столицю України, християнська віра поширилася в східній Європі. **Українському народові треба дати признання й вдячність, що східна Європа, з дикої й поганської, стала культурна й християнська.**

От це є світлі факти нашої української історії, котрими можна гордитися перед найславнішими державами теперішнього часу. Це були,

є, і мають бути гордощі нашого українського походження. Ми не походимо з народу упослідженого, без культури, без славної традиції, без світлих історичних фактів. Але, щоби бути гордими нашого українського походження, треба ці факти знати, вчитися їх, сміло говорити про них своїм і чужим.

Конкретні Заключення

Це, Дорогі Читачі, є мій доклад про **“Наше Походження.”** Мені здається, що ці факти, що я тут навів, повинні переконати навіть найбільше сумніваючу—песимістичну особу чи групу осіб, що наше українське походження є гідне, щоби його знати, не цуратися його, але сміло й гордо його триматися та передавати грядучим поколінням канадійської культури, канадійської державности. Тим ми збагатимо кана-

дійську культуру, канадійське горожанство; тим ми сповнимо нашу місію в Канаді призначену нам Богом.

Дехто може спитати: “Добре! Це сказано про наше минуле й у Старім Краю! Але ми в Канаді. Яка наша тут будучність? Нас тут так багато, а так мало ми дечого доконали! В Канаді ми все мусимо боротися “проти вітру”; іти “проти гори,” щоби задержати своє походження.”

На кінець, постараюся відповісти ще й на ті питання.

Наша Будучність у Канаді

Славна минувшина є прекрасною заporукою-фундаментом славної будуччини. Характерні люди користають зі славних здобутків у минувшині, щоби витворити красну будучність для себе й для своїх спів-

горожан. **Наша будучність у Канаді залежить від нас самих. Вона буде такою, якою ми її витворимо. Свідомість і лояльність нашому українському походженню, та патріотизм і лояльність Канаді дасть нам що найкращу будучність.**

Що ми часом мусимо боротися “проти вітру”—йти “проти гори,” щоби задержати українське походження—то це я признаю. Однак ми лише таким чином будемо вартісні для укр. народу й канадійської держави. Плисти легонько з водою, без жадних перепон, не зробить нас характерними витревалими; не станемо корисними ні для народу з котрого ми походимо, ні для краю, в котрім ми живемо. **Шляхотні люди не страхаються стрінути—час від часу—бурі й вітру, якщо вони певні свого шляху; певні своєї ціли.**

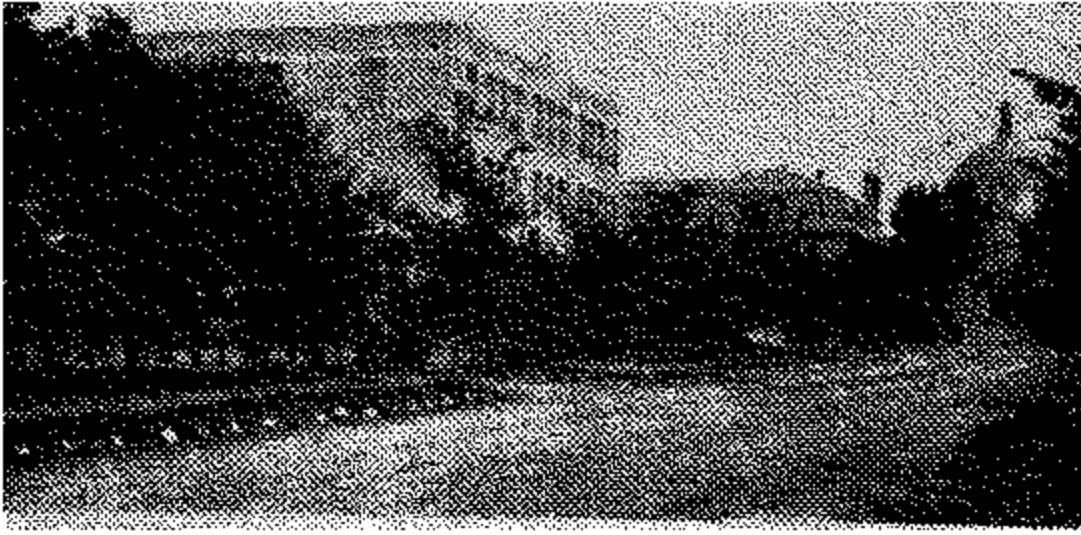
Наші релігійні противники, а ча-

сом і багато з нас не раз говорять, що “Нас так багато в Канаді, але ми маємо мало що значення, мало що доконали.” Кожний раз, що я чую цей закид, це говорення, мене нападає свята злість. Бо, таке говорення є неоправдане, неправдиве й не має підстави.

Ми українці, особливо католицькі українці в Канаді маємо своє значення й досягнули великих успіхів на кожній ділянці нашого суспільного життя через минулої пів-сотки літ.

Наші Здобутки в Канаді

Зі всіх народностей, що прибули до Канади, українці привезли найменше грошей, найменше майна. Много з них були неписьменні. Однак, завдяки їх працьовитості, їх витривалості та їх сильної постанови, вони за коротенький час одної генерації, доробилися майна; побу

Колегія св. Йосифа, Йорктон, Саск.

дували сотки своїх церков, народних домів, виховавчих інституцій; видали поважне число провідників на полю виховавчим, професійним і промисловим. Це є щось дуже великого. **Я сумніваюся, чи є яка інша народність, що зробила такий великий поступ за так короткий час? Українці в Канаді використовували кожну нагоду для поліпшення своєї долі. Їх жажда науки, вищої освіти, є вища всіх інших народностей.**

Ми маємо свою зорганізовану дієцезію—найбільшу на світі; два єпископи, а єпископ, це релігійний і народний провідник; він має велике значення в державі; з ним числиться уряд держави. **А ми українці католики маємо аж двох єпископів, двох найвищих і правдивих провідників!** Ми маємо поверх сотки своїх священників, ревних працівників на релігійній і народній ниві. Ми маємо сотку найкращих українських будинків—церков, народних домів, виховавчих інституцій. Ці наші будинки часто є гордістю не лише українців, але всіх горожан околиць чи великих міст. **Ми маємо дві школи в Йорктоні— Колегію св. Йосифа для хлопців, і Інститут Пресвятого Серця для дівчат,— котрі дають найкраще виховання нашій молоді і не уступають з першого місця перед жадною школою в Канаді.**

Гіро це свідчать річні репорти шкільних інспекторів та результат державних іспитів. Про це свідчить характерність і моральність соток вихованків тих інституцій. Ми маємо свої шпиталі й другі інституції, та добре розвинену пресу. Ми маємо Сестер Служебниць, котрі робили й роблять найбільше корисну працю для нашого народу в Канаді, бо ці Преподобні Сестри-Учительки виховують тисячі нашої молоді на чесних, характерних, моральних і релігійно свідомих провідників і горожан Канади. Ми маємо свої могучі організації мужчин, жінок, молоді. А що найкраще, помимо праці й гроша протестантських сект та злоби й роздорів наших відступників, ми вже маємо сотки національно свідомої й релігійно певної нашої інтелігенції. Ця наша правдива інтелігенція,—яс-

на, як кристаль; тверда, як сталь; певна, як золото—вже ні нас, ні Канади, не зрадить.

Ось це наші здобутки в Канаді! Це наша українська католицька праця за короткий час одної генерації. Чи сміє ще хто сказати мені чи Вам, що ми нічого тут не осягнули? Що ми нічого тут не робимо? Ні! і сто разів ні! Отже будьмо певні себе й своїх фактів. Тоді жаден крикун не захитає нас. А якщо спробує, то одержить таку відповідь, що йому аж у пятах застигне!

Історичне Порівняння

Дорогі Читачі! Коли я роздумую про це кольосальне розвинення українців у Канаді й що продовження цього буде значити в будучих кілька поколінь, я є мимоволі змушений порівнати наше будуче значення в Канаді до приходу й впливу

скандинавців у Францію.

Я вірю, що українці в Канаді відіграють таку важну роль, як скандинавці відіграли в західній Європі.

Коли король Франції, Карло Звичайний, дозволив Ролові й його скандинавцям поселитися в північній частині Галії, він напевно не думав про цей великий вплив, що ці чужинці зроблять на історію Франції. Ці північні люди, скандинавці, були найбільше впливовою расою, елементом, що на французькій землі створили багато обдаровану французьку націю. Про найбільше романтичний розвій її історії, Франція завдячує відважного духа поколінь північних людей, скандинавців.

Лицарі Нормандії надали блиск і відвагу французьким лицарям; змогли Франції бути країною хоробрости та центром хрестоносного руху в XI, XII і XIII століттях.

Ми можемо сподіватися, що український вплив на будучу Канаду буде подібний до впливу скандинавців на французьку історію.

Українське прибуття до Канади; їх вироблення землі, доріг і побудовання домів у найбільш дикій частині Заходу; їх перемога найбільших перепон; їх жажда науки й поступу, показує, що в нас є той самий лицарський-невмираючий дух.

Тому, всі разом—спільно працюймо. **Будьмо свідомі нашого походження; будьмо релігійні й характерні; будьмо державно лояльні!**

